

Za internu upotrebu

MATERIJALI ZA PRIPREMU USMENOG DIJELA ISPITA ZA VOZAČA KOČIJE

- NEPOTPUNA VERZIJA -

Lipanj 2014.

NAPOMENA:

U ovim materijalima za pripremu usmenog dijela ispita za vozača kočije nalaze se integralni tekstovi Odluke o prijevozu kočijama i Pravilnika o posebnom ispitu za vozača kočije s Programom ispita, nakon čega je prezentiran dio ispitnog gradiva predstavljen kroz pitanja i odgovore.

Važno je napomenuti da gradivo prezentirano na ovaj način NE OBUHVAĆA U CIJELOSTI SVA PODRUČJA iz Programa ispita za vozača kočije, te se za pripremu ispita kandidati moraju snaći i samostalno pronaći odgovarajuću literaturu, kako bi se kvalitetno pripremili za polaganje ispita.

Podaci koji su korišteni u izradi pronađeni su na internetskim stranicama i članovi Ispitne komisije nisu odgovorni za naknadne izmjene.

U pripremi je izrada cjelokupne brošure koja će uskoro biti objavljena.

ODLUKA

o prijevozu kočijama

Službeni glasnik Broj 8 od 18. travnja 2014.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom se odlukom uređuju uvjeti i način prijevoza putnika kočijama na području Grada Zagreba.

Članak 2.

Prijevoz putnika kočijama u smislu ove odluke poseban je oblik prijevoza putnika zaprežnim vozilom s konjskom zapregom po određenim rutama radi turističkog razgledavanja Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: prijevoz kočijama).

Rute iz stavka 1. ovoga članka određuje gradonačelnik Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: gradonačelnik) na prijedlog gradskoga upravnog tijela nadležnog za poslove prometa uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

II. NAČIN OBAVLJANJA PRIJEVOZA KOČIJAMA

Članak 3.

Prijevoz kočijama može se obavljati pokrivenom kočijom (landau) i nepokrivenom kočijom (faeton) modela Victorija, Cziraky (Širak), Karolyi, Gavaller ili Phaeton.

Članak 4.

Prijevoz kočijama može obavljati pravna osoba ili fizička osoba obrtnik kojoj je izdana dozvola za prijevoz putnika kočijom za određenu rutu (u daljnjem tekstu: prijevoznik). Dozvolu za prijevoz putnika kočijom (u daljnjem tekstu: dozvola) izdaje gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa, na vrijeme od tri godine.

Članak 5.

Dozvola nije prenosiva i može ju koristiti samo prijevoznik kojemu je izdana.

Za izdavanje dozvole plaća se naknada Gradu Zagrebu koja ne može biti niža od iznosa naknade koju određuje gradonačelnik.

Oblik i sadržaj dozvole, najniži iznos te način i rok plaćanja naknade za izdavanje dozvole propisuje gradonačelnik na prijedlog gradskoga upravnog tijela nadležnog za poslove prometa.

Članak 6.

Uvjeti za izdavanje dozvole pravnoj osobi ili fizičkoj osobi obrtniku su:

- da je upisana u sudski ili obrtni registar za obavljanje djelatnosti prijevoza,
- da ima u vlasništvu ili najmu kočiju iz članka 3. ove odluke,
- da ima u vlasništvu ili najmu konje,
- da ima položen poseban ispit za vozača kočije, odnosno da ima zaposlenog vozača s položenim posebnim ispitom za vozača kočije (u daljnjem tekstu: vozač kočije),
- da vozač kočije ima važeću vozačku dozvolu B kategorije,
- da ima policu osiguranja putnika,

- da posjeduje torbu za ekskreme za svakog konja,
- da nema dugovanja prema Gradu Zagrebu po bilo kojoj osnovi,
- da nije počinio više od tri prekršaja propisana ovom odlukom unutar razdoblja od godine dana.

Članak 7.

Dozvola iz članka 4. stavka 1. ove odluke izdaje se na temelju javnog poziva za podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola (u daljnjem tekstu: javni poziv).

Javni poziv objavljuje gradonačelnik u dnevnom tisku i web stranici Grada Zagreba i sadrži:

- naznaku rute i broj dozvola koje se izdaju za određenu rutu,
- uvjete za izdavanje dozvole,
- vrijeme na koje se izdaje dozvola,
- najniži iznos naknade za izdavanje dozvole,
- rok za podnošenje zahtjeva,
- naziv gradskoga upravnog tijela kojem se zahtjev podnosi,
- popis isprava koje se prilažu uz zahtjev radi dokazivanja ispunjavanja uvjeta za izdavanje dozvole (dokaz o upisu u sudski ili obrtni registar, isprava kojom dokazuje vlasništvo ili najam kočije; isprava kojom dokazuje vlasništvo ili najam konja; putovnica konja; svjedodžba za konje koji se otpremaju iz epizootiološkog područja; uvjerenje o položenom ispitu za vozača kočije; ovjerenu presliku važeće vozačke dozvole B kategorije za vozača kočije, ugovor o radu za zaposlenog vozača kočije; polica osiguranja ili drugi dokaz o osiguranju putnika i ovjerena preslika uvjerenja o poznavanju stranog jezika ako zapošljava vozača kočije s poznavanjem stranog jezika i drugo),
- naznaku o obvezi podnošenja cjenika prijevoza kočijom,
- te druge obavijesti.

Ako je podnesen veći broj zahtjeva od broja dozvola koje se izdaju, prednost pri odabiru ima pravna osoba ili fizička osoba obrtnik koja uz ispunjavanje uvjeta za izdavanje dozvole, ispunjava i jedan od dodatnih uvjeta po sljedećem redoslijedu:

- da je ponudio viši iznos naknade za izdavanje dozvole,
- da je ponudio najnižu cijenu prijevoza kočijom,
- da zapošljava vozača kočije s poznavanjem stranog jezika.

Ako i nakon primjene dodatnih uvjeta iz stavka 3. ovoga članka broj uredno podnesenih zahtjeva bude veći od broja dozvola, prednost ima pravna osoba ili fizička osoba obrtnik čiji je zahtjev ranije zaprimljen.

Članak 8.

Ako podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete za izdavanje dozvole, gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa donijet će rješenje o odbijanju zahtjeva.

Članak 9.

U slučaju promjene podataka na temelju kojih je izdana dozvola, prijevoznik je dužan u roku od 8 dana od dana promjene podataka podnijeti zahtjev za izdavanje nove dozvole gradskome upravnom tijelu nadležnom za poslove prometa.

Nova dozvola izdaje se s rokom važenja koji je bio utvrđen dozvolom prije promjene podataka.

Članak 10.

Dozvola prestaje važiti prije isteka roka na koji je izdana:

- na prijevoznikov zahtjev;
- ako prijevoznik prestane ispunjavati neki od uvjeta iz članka 6. ove odluke;
- ako se utvrdi da je dozvola izdana na temelju neistinitih podataka;
- prestankom pravne osobe ili smrću fizičke osobe obrtnika;

- ako je prijevoznik počinio više od tri (3) prekršaja propisana ovom odlukom unutar razdoblja od godine dana;

- ako prijevoznik ne obavlja prijevoz sukladno odredbama ove odluke.

Prijevoznik u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka nema pravo na povrat naknade za izdavanje dozvole.

Rješenje o prestanku važenja dozvole donosi gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa.

Članak 11.

Prijevoz kočijama može se obavljati svakoga dana od 10.00 h do 21.00 h.

III. KOČIJE I VOZAČI KOČIJA

Članak 12.

Za vrijeme prijevoza kočijom, u kočiji se mora nalaziti:

- dozvola,
 - ovjereni cjenik prijevoza kočijom (na hrvatskom i engleskom jeziku),
 - polica osiguranja putnika,
 - putovnica ili svjedodžba za konje koji se otpremaju iz epizootiološkog područja.
- Cjenik prijevoza kočijom ovjerava gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa.
Cjenik prijevoza kočijom iz stavka 2. ovoga članka mora biti istaknut na vidnom mjestu.

Članak 13.

Prijevoz kočijama obavlja se sukladno posebnim propisima kojima se uređuje sigurnost prometa na cestama.

Članak 14.

Za vrijeme prijevoza kočijom, kočija mora biti uredna i čista.

Članak 15.

Konji u zaprezi moraju biti uredni i čisti.

Zdravstveni pregled konja provodi se sukladno posebnim propisima o veterinarstvu.

Članak 16.

Za vrijeme prijevoza kočijom, vozač kočije mora biti propisno odjeven.

Odjeću vozača kočije propisuje gradonačelnik.

Članak 17.

Vozač kočije može odbiti prijevoz putnika:

- ako je putnik pod utjecajem alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava;
- ako postoji opravdana opasnost da bi putnik mogao ugroziti njegovu sigurnost.

Članak 18.

Vozač kočije dužan je pregledati kočiju nakon završetka prijevoza, a nađene stvari prijaviti policiji.

Ako se vlasnik stvari nađenih u kočiji ne javi u roku od osam dana, s njima se postupa prema posebnim propisima.

IV. POLAZIŠTE KOČIJA

Članak 19.

Polazište kočija označeno je znakom koji postavlja i održava Grad Zagreb.

Kočija smije stajati samo na označenom polazištu.

Na polazištu ne smije stajati više kočija nego što ima označenih mjesta.

Članak 20.

Putnici ulaze i izlaze iz kočije samo na označenim polazištima.

Djeca mlađa od 6 godina ne smiju se voziti kočijom bez pratnje odrasle osobe.

Članak 21.

Vozač kočije dužan je očistiti svaku površinu koju konj onečisti.

Vozač kočije dužan je isprazniti sadržaj torbi za ekskreme u posebnu kantu za konjski izmet.

Kante za konjski izmet postavlja i održava pravna osoba ili fizička osoba obrtnik kojoj je Grad Zagreb povjerio održavanje javnih površina.

V. CIJENA PRIJEVOZA

Članak 22.

Najvišu cijenu prijevoza kočijama određuje gradonačelnik.

Članak 23.

Vozač kočije dužan je putniku izdati račun.

VI. POSEBAN ISPIT ZA VOZAČA KOČIJE

Članak 24.

Vozač kočije dužan je položiti poseban ispit za vozača kočija. Poseban ispit za vozača kočije polaže se pred ispitnom komisijom koju imenuje gradonačelnik.

Ispitna komisija ima predsjednika i četiri člana kojima se imenuju zamjenici, a sastavljena je od dva predstavnika Hrvatskog konjičkog saveza, jednog predstavnika Turističke zajednice Grada Zagreba, jednog predstavnika gradskoga upravnog tijela nadležnog za turizam te jednog predstavnika gradskoga upravnog tijela nadležnog za promet.

Program posebnog ispita za vozača kočija, način provjere znanja kao i ostala pitanja u vezi s polaganjem ispita propisuje gradonačelnik uz prethodno mišljenje Hrvatskog konjičkog saveza.

O položenom posebnom ispitu za vozača kočije gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa izdaje uvjerenje.

Stručne poslove za ispitnu komisiju obavlja gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa.

VII. NADZOR

Članak 25.

Nadzor nad primjenom ove odluke provode komunalni redari.

U obavljanju nadzora komunalni redar ovlašten je pokrenuti prekršajni postupak, izdati obavezni prekršajni nalog i naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja.

VIII. NOVČANE KAZNE

Članak 26.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne obavlja prijevoz kočijama iz članka 3. ove odluke;
 2. obavlja prijevoz kočijama bez dozvole ili suprotno dozvoli (članak 4. stavak 1.);
 3. postupi suprotno članku 5. stavku 1. ove odluke;
 4. ne podnese zahtjev za izdavanje nove dozvole u roku od 8 dana od promjene podataka (članak 9. stavak 1.);
 5. obavlja prijevoz kočijama izvan propisanog vremena (članak 11.);
 6. u kočiji ne drži propisane isprave ili ovjereni cjenik prijevoza kočijom ne istakne na vidno mjesto (članak 12. stavci 1. i 3.);
 7. ne održava kočiju ili konje u zaprezi urednima i čistima (članak 14. i članak 15. stavak 1.);
 8. vozač kočije nije propisno odjeven (članak 16. stavak 1.);
 9. kočija ne stoji na označenom polazištu (članak 19. stavak 2.);
 10. vozač kočije prima putnike izvan označenih polazišta ili prima na prijevoz djecu mlađu od 6 godina bez pratnje odrasle osobe (članak 20.);
 11. vozač kočije ne očisti površinu koju je konj onečistio ili ne prazni sadržaj torbi za ekskreme u posebnu kantu za konjski izmet (članak 21. stavci 1. i 2.);
 12. vozač kočije ne izda putniku račun (članak 23.).
- Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.
- Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik koji počinji prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.
- Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se fizička osoba koja počinji prekršaj iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Gradonačelnik će akte iz svoje nadležnosti, propisane člankom 2. stavkom 2., člankom 5. stavkom 3., člankom 16. stavkom 2., člankom 22. i člankom 24. stavcima 1. i 3. ove odluke, donijeti u roku od devedeset (90) dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Članak 28.

Ova odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba.

KLASA: 021-05/14-01/105
URBROJ: 251-01-06-14-11
Zagreb, 15. travnja 2014.

Predsjednik
Gradske skupštine

Pravilnik o posebnom ispitu za vozača kočije s Programom ispita

Članak 1.

Ovim se pravilnikom propisuje način provjere znanja i ostala pitanja u vezi s polaganjem posebnog ispita za vozača kočije, te Program ispita.

Članak 2.

Vozač kočije mora imati položen poseban ispit za vozača kočije (u daljnjem tekstu: ispit).

Ispit je organizirani način provjere znanja, vještina i osposobljenosti za vozača kočije.

Obavijest o mjestu i vremenu polaganja ispita objavljuje se na web stranicama Grada Zagreba najkasnije petnaest dana prije dana određenog za polaganje ispita.

Članak 3.

Prije polaganja ispita kandidat za vozača kočije (u daljnjem tekstu: kandidat) dužan je uplatiti naknadu za troškove polaganja ispita u iznosu od 1.000,00 kuna.

Naknada iz stavka 1. ovoga članka uplaćuje se u korist Proračuna Grada Zagreba.

Članak 4.

Kandidat za vozača podnosi prijavu za polaganje ispita gradskom upravnom tijelu nadležnom za poslove prometa.

Uz prijavu kandidat prilaže kopiju važeće vozačke dozvole B kategorije, dokaze o vlasništvu ili najmu kočije i konja, putovnicu konja i svjedodžbu za konje koji se otpremaju iz epizootiološkog područja, policu osiguranja putnika i dokaz o izvršenoj uplati naknade za troškove polaganja ispita.

Članak 5.

U slučaju nemogućnosti dolaska na ispit kandidat je dužan odgoditi ispit najmanje sedam dana prije zakazanog roka ispita.

Ako kandidat ne odgodi ispit u roku iz stavka 1. ovoga članka, smatrati će se da je odustao od ispita, te mu se uplaćena naknada za ispit neće priznati za sljedeći ispitni rok, niti će imati pravo na povrat uplaćene naknade za ispit.

Članak 6.

Ispit se sastoji od teorijskog (usmenog) i praktičnog dijela.

Teorijski (usmeni) dio ispita sastoji se od provjere poznavanja osnovnih elemenata zaprežne discipline, postupanja s konjima i zaprežnim vozilima, poznavanja zdravstvenog stanja, skrbi i dobrobiti konja, poznavanja propisa o prijevozu kočijama, poznavanja osnovnih podataka o povijesnom razvoju Zagreba, te poznavanje kulturno-povijesnih, gospodarskih, turističkih, prometnih i drugih značajnih objekata i znamenitosti Grada Zagreba.

Praktični dio ispita sastoji se od provjere poznavanja prometne regulacije na određenoj ruti, primjene teoretskog znanja i ophođenja s konjima i zapregama pri čemu se osobito provjerava pravilno i sigurno ponašanje u prometu.

Provjera praktičnog dijela obavlja se zaprežnim vozilom (kočijom) kandidata koja zadovoljava propisane uvjete.

Program ispita sastavni je dio ovog pravilnika.

Članak 7.

Kandidat polaže teorijski (usmeni) dio ispita, a nakon toga praktični dio ispita.

Kandidat koji ne položi teorijski (usmeni) dio ispita ne može pristupiti polaganju praktičnog dijela ispita.

Kandidat koji ne položi teorijski (usmeni) dio ispita ili praktični dio ispita može pristupiti ponovnom polaganju tog dijela ispita.

U slučaju iz stavka 3. ovog članka kandidat je dužan uplatiti naknadu za troškove ponovnog polaganja dijela ispita u iznosu od 500,00 kuna.

Članak 8.

Ispit se polaže pred Ispitnom komisijom.

Ispitna komisija sastavljena je od predsjednika i četiri člana, te njihovih zamjenika.

Predsjednik Ispitne komisije određuje vrijeme ispita i rukovodi radom Ispitne komisije.

O tijeku ispita vodi se zapisnik. Zapisnik potpisuju svi članovi Ispitne komisije.

Stručne i tehničke poslove za Ispitnu komisiju obavlja gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa.

Članak 9.

Predsjednik i članovi Ispitne komisije imaju pravo na naknadu za rad u Ispitnoj komisiji.

Članak 10.

Gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa izdaje uvjerenje o položenom ispitu.

Uvjerenje potpisuje predsjednik Ispitne komisije.

Članak 11.

Gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa vodi evidenciju o položenim ispitima.

Članak 12.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreb

PROGRAM

Posebnog ispita za vozača kočije

A. TEORIJSKI (USMENI) DIO

Na teorijskom (usmenom) dijelu ispita kod kandidata se provjerava poznavanje osnovnih podataka iz sljedećih područja:

1. POZNAVANJE ZAPREŽNE DISCIPLINE, SKRBI I DOBROBITI KONJA

Poznavanje osnovnih elemenata zaprežne discipline, postupanja pri radu s konjima i zaprežnim vozilima, poznavanju zdravstvenog stanja, skrbi i dobrobiti konja, poznavanju osnovne anatomije konja, sustava funkcioniranja konja, ishrane i njege konja.

2. POZNAVANJE PROPISA O PRIJEVOZU KOČIJAMA

2.1. ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

2.2. ODLUKA O PRIJEVOZU KOČIJAMA

3. POZNAVANJE GRADA ZAGREBA

3.1. NASTANAK I POVIJESNI RAZVOJ GRADA ZAGREBA

Gradec: Zlatna bula - Trg sv. Marka - Katarinin trg - Jezuitski trg - Kamenita vrata - Kula Lotrščak - Popov toranj - Uspinjača - Palače;

Kaptol: Katedrala - Kaptolske zidine - Kule - Kurije;

Kaptol i Gradec i njihovi odnosi;

Urbanistički i povijesni razvoj Zagreba do danas: Gornji grad - Donji grad - Novi Zagreb - Lenuzzijska zelena potkova.

3.2. ZNAČAJNI KULTURNO-POVIJESNI I DRUGI OBJEKTI

Muzeji i galerije - Kazališta - Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

3.3. ZNAČAJNI TURISTIČKI, ŠPORTSKI I REKREACIJSKI OBJEKTI

Turistički objekti: Hoteli - Moteli - Hosteli - Restauracije;

Sportski objekti: Športsko-rekreacijski centri - Sportske dvorane - Stadioni;

Rekreacijski centri: Medvednica - Jarun - Maksimir - Bundek

3.4. ZNAČAJNE USTANOVE I OBJEKTI

Države institucije: Hrvatski sabor - Vlada RH - Ministarstva - Ustanove;

Inozemna predstavništva: Veleposlanstva - Konzulati;

B. PRAKTIČNI DIO

Na praktičnom dijelu ispita kod kandidata se provjerava:

- ophođenje s konjima i zapregama,
- opremanje konja,
- izvođenje zadanih elemenata,
- primjena teorijskog znanja iz ispitnih područja,
- pravilno i sigurno ponašanje u prometu,
- poznavanje prometne regulacije Grada Zagreba na određenoj ruti,
- ponašanje prema ostalim sudionicima u prometu,
- poznavanje objekata važnijih institucija i ustanova.

PITANJA I ODGOVORI

I. POZNAVANJE ZAPREŽNE DISCIPLINE, SKRBI I DOBROBITI KONJA

1. Nabrojite tri osnovne tjelesne mjere kod konja

Opseg cjevanice, visina grebena (na štap ili na vrpcu) i opseg prsa su osnovne mjere, dodatno se mogu mjeriti i dužina i širina glave, visina leđa, sapi i korijena repa dubina prsa, dužina i širina sapi i dužina tijela.

2. Opišite tri osnovna hoda konja

Korak je četvorotaktni hod kod kojeg se noge dijagonalno smjenjuju i jasno se čuje udarac svake noge o tlo [po redosljedu - lijeva prednja, desna zadnja, desna prednja, lijeva zadnja] Po brzini razlikujemo skraćeni, srednji i brzi hod. Poželjno je da zadnja noga pri koraku padne za oko dvije dužine kopita ispred prednje /to se uočava kod srednjeg i izduženog hoda.

Kas je brži, dvotaktni hod kod kojeg se noge kreću u paru - dijagonalno /lijeva prednja sa desnom zadnjom i desna prednja sa lijevom zadnjom/ Periodi kada se noge oslanjaju o tlo su kratki, a između njih postoji takozvana lebdeća faza, kada su sve četiri noge u zraku. U zavisnosti od brzine, tu također razlikujemo tri tipa - skraćeni [prikupljeni] srednji i pojačani -izduženi kas.

Canter je hod konja u toku kojeg se čuju tri takta [trotaktni]. Noge se kreću u slijedećem redosljedu - [Canter, kao i galop, počinje uvijek zadnjom nogom - recimo lijevom, zatim slijedi druga zadnja u našem slučaju desna istovremeno sa desnom prednjom, i na kraju slijedi lijeva prednja. Ovu vrstu hoda koriste pri treningu galopskih grla, zato ga ponekad nazivaju i radnim galopom, a omiljeno je i kod jahača koji svoje slobodno vrijeme posvećuju četveronožnim ljubimcima i jahanju pošto je udoban i lako se svladava.

Što se tiče galopa, on je najbrži konjski hod - četverotaktni. Redosljed koraka je isti kao kod cantera samo što se u galopu zbog dužeg iskoraka srednji takt razdvaja u dva [prvo zemlju dodirne zadnja a potom prednja noga - a ne istovremeno, kao u canteru]. U oba slučaja [canter i galop], postoji faza lebdenja, kada ni jedna noga ne dodiruje tlo. Korak konja se u velikome ispružuje, i time postaje brži ali uvijek zadržava odgovarajući ritam. Pošto se raskorak produžava, visina leđa se spušta i konj time djeluje mnogo manji, niži.

3. Koliko je dugačak jednjak i zašto konj nikada ne povraća?

Jednjak je dužine 1,2 do 1,5 m, a njime je zalogaj transportiran u želudac. Jednjak je snažnog tonusa (osobito u donjem dijelu), zbog čega konj rijetko ili gotovo nikad ne povraća.

4. Navedite dužinu trajanja spolnog ciklusa i spolnog žara kod kobilica.

Spolni ciklus koji traje od jedne do druge ovulacije, traje kod kobilica 21-22 dana, s varijacijama od 18 do 24 dana. Trajanje estrusa u kobilica varira ovisno o vremenu pojavljivanja pa iako najčešće traje 5-6 dana, ovisno o mjesecu u godini u kojem se pojavljuje, može trajati i 3-10 dana, što je još uvijek unutar fizioloških granica. Ovulacija nastupa 24-36 h prije prestanka vanjskih znakova. Na početku uzgojne sezone u rano proljeće, te na njenom kraju u ranu jesen, estrusi traju dulje, dok su u proljeće i ljeto kraći. Navedena pojava se objašnjava činjenicom da svjetlosni režim djeluje kao poticajni stimulans na ubrzanje folikulogeneze.

5. Nabrojite pribor za njegu konja.

ČEŠAGIJA je metalna četka koja služi za odstranjivanje tvrdog blata i za čišćenje drugih četki. NIKADA se ne smije koristiti na glavi ili nogama



GUMENA ČETKA služi skidanju blata i prašine. Najbolje je koristiti ju polukružnim pokretima. Također se ne bi smjelo čistiti po glavi i nogama



PLASTIČNI JEŽ najlakše skida otpalu dlaku (makar će vam se nekad činiti da nema kraja dlakama koje otpadaju.....). To je malo mekša četka i smiju se čistiti noge i glava ali ne uz stisak kao na ostatku tijela. Ježevima se čisti u polukružnim pokretima



TVRDA ČETKA služi uklanjanju mrlja od fecesa, a dobra je i za skidanje prašine s konja. Ako hoćemo konju dobro iščetkati rep i grivu, prvo koristimo tvrdi četku, a zatim češalj. Tvrdom četkom se ne smije čistiti po glavi i nogama jer je tamo koža tanka i ima malo potkožnog tkiva.



MEKA ČETKA služi otklanjanju preostale prašine. Smije se koristiti po nogama i glavi.



RUČNIK daje dlaki sjaj i pokupi ostatak prašine. Ako nemate meku četku pri ruci on je može zamjeniti.

ČEŠALJ služi za raščešljavanje grive i repa. Češljati se ne bi smjelo ako se griva i rep prije toga ne pošpricaju sa specijalnim sprejem, zato što konju dlaka u repu jako sporo raste. Sprej za raščešljavanje može služiti i prije natjecanja ili izložbi da se konju sjaji dlaka. Slamu i piljevinu iz repa je najlakše izvaditi prstima. Ako radite konju frizure, prvo dobro raščešljajte, jer se može dogoditi da se rep ili griva jako zapetlja pa ćete morati rezati



SPUŽVA služi da bi se konju očistile nosnice i oči, te za ciscenje guze. Zato bi trebalo imati dvije spužve kod kojih je bitno da ih se ne mijesa (na primjer zutu za glavu i plavu za guzu).



RAJSER služi za čišćenje kopita i jako je važno čistiti kopita jer može doći do gnojenja ili ako kamenčić zapne konj može šepati. Kopito se čisti od žabica prema vrhu kopita.



Ima jedna super stvar za skidanje stare dlake u proljeće za koju možda ne znate – izgleda kao metalni skidač znoja/vode sa konja, ali je sa jedne strane nazubljen, tako da kad s time idete po konju, sva stara dlaka ispada ko luda, a puno je manje rada nego sa gumenjačom..

ŠVIC skida vodu nakon kupanja konja da se brže osuši

.



SPREJ ZA RAŠČEŠLJAVANJE GRIVE I REPA, kao što i samo ime kaže, služi za lakše raščešljavanje. Ako rep i grivu ne zapustimo, dovoljno ih je jednom tjedno pošpricati pa da budu lepršavi i stvarno se lako raščešljavaju. Isprobano je izvrstan kada je vani blato, a konj se voli valjati. Grumenovi osušenog blata vrlo lako će ispadati ako su griva i rep našpricani.



Jedan trik: umjesto skupih sprejeva za grivu i rep, upotrijebite par kapi glicerina za raščešljavanje!

USISIVAČ ZA KONJA S ČETKAMA

APARATIĆ ZA BRIJANJE KONJA



6. Čime započinje svaki rad sa sportskim ili radnim konjem.

Nakon provedene dnevne njege konja, obvezno je prvo dobro rashodati konja. Nepisano pravilo kaže tisuću koraka prije i nakon rada.

7. Nabrojte osnovne tipove ormi.

Dva su osnovna tipa ormi od kojih imamo danas više izvedenica. Kod nas je uobičajen naziv i najčešće u uporabi tzv. Mađarski tip i nešto rijedi, češće kod radnih konja tzv. komoti.

8. Kakav omjer koncentriranog krmiva (zrna) i voluminoznog krmiva (sjena) načelno odabiremo u ishrani sportskih konja u radu.

Tri obroka u konja trebaju biti osnov, ali većina sportskih konja jede dva obroka sijena (obično ujutro i navečer) sa isto toliko obroka zitarica ili koncentrata. Pravilo je da se sportskim konjima daje manje sijena, kako ne bi došlo do proširenja probavnih organa, što bi «najvjerovatnije izazvalo i slabije sportske rezultate. Odnos sijena i zitarica je ili 1:1 ili 2:1 u korist zitarica. Dodatci prehrani također su važni, posebno elektroliti kod većih napora, ali i neophodne doze vitamina i minerala jer su kod sportskih konja te potrebe povećane i konji ih ne mogu u potpunosti zadovoljiti iz prehrane ma kako ona bila kvalitetna.

9. Koja su glavna voluminozna, a koja koncentrirana krmiva u hranidbi konja?

Livadno sijeno, sijeno djetelinsko travnih smjesa, sijeno leguminoza (djeteline i lucerna), dehidrirane pelete, iznimno kvalitetna slama i to najbolje zobena.

Osnovno krmivo za konja zob, ječam(oprez pri hranjenju ječmom , u većine sorti zrno ima vrlo oštre krajeve koji se mogu zapiknuti u konjsko nepce, ždrijelo ili jednjak, preporuča ga se samljeti, još bolje zdrobiti, može i namočiti), pšenica (nije tradicionalna, ali je vrijedna, zbog toga što je krušarica nikada nije mnogo korištena u prehrani konja), kukuruz (u umjerenoj količini, ako je potrebno, dobro se kobinira sa zobi, preporuča se u obroku oko 5-10 %) pšenične posije koje uz nižu energetska vrijednost pokazuju odlično laksativno svojstvo što je vrlo dobro kod kobila prije i nakon ždrijebljenja. Također je i dobar izvor Ca i P, te vitamina B kompleksa. Suhi repini rezinci mogu biti dobar međuobrok (ne zaboravite ih prije namočiti), sojina sačma, suncokretova pogača kao izvori masti za dugotrajnu energiju, mrkva i jabuka.

10. Koja je uloga minerala u hranidbi konja?

Minerale dijelimo na dvije vrste: makromineralne, koje trebamo u većim količinama (kalcij, magnezij, fosfor), i mikromineralne ili minerale u tragovima (cink, željezo, bakar, mangan, krom, selen, jod, kalij i bor). Neophodni su za kontinuiranu izgradnju enzima, hormona, hemoglobina i mnogih drugih spojeva. U obliku otopina soli odgovorni su za održavanje stalnih koncentracijskih odnosa tjelesnih tekućina čime zapravo omogućavaju održanje života. Radi njihove nezamjenjive uloge u tjelesnim procesima, vrlo je važno pravilno uzimanje minerala. Elementi u tragovima organizmu su potrebni u sasvim malim količinama, a toksični su u minimalno većim količinama.

11. Opišite po čemu prepoznajete spolni žar kod kobile.

Zadebljana i crvenija vulva, pojačan iscjedak, češće mokrenje, nemir, slabiji apetit, širenje zadnjih nogu, hrzanje.

12. Opišite objekte za smještaj konja.

Prilikom planiranja izgradnje objekata i prostora za smještaj konja, treba uzeti u obzir sljedeće:

1. Biološke osobine konja (građa, veličina, temperament, narav, fiziologija ishrane, reprodukcije i td.).
2. Specifične zahtjeve pojedinih kategorija (pastusi, zasušene, ždrebne i kobile u laktaciji, zalučena ždrebac, omad i td.).
3. O namjeni konja (priplodna grla, radna grla, sportska grla i td.).
4. Zaštita životinja od povreda (prema nekim istraživanjima, oko 30% svih povreda se događa zbog loše konstrukcije objekata).
5. Efikasnoj zaštiti objekata od požara.
6. Sigurnosti čovjeka, pri radu s konjima.
7. Mikroklimatskim uvjetima terena, na kome se grade objekti.

Štala za konje treba da zadovolji sljedeće zahtjeve:

1. Da je teren ocjedit i lako pristupačan u svim periodima godine, odnosno u svim vremenskim uvjetima.
2. Mogućnost korištenja vjetrova za prirodnu ventilaciju, kao i dobra zaštita od hladnih vjetrova, u zimskom periodu.
3. Da je, u objektima, moguće osigurati adekvatnu temperaturu i dobru ventilaciju, kao i relativnu vlažnost zraka. Optimalna temperatura je 10 do 14°C, a relativna vlažnost 65 do 70%.
4. Da su objekti u blizini pašnjaka, dalje od velikih šuma, cesta i td.
5. Da je, u objektima, moguć lak i efikasan rad (ishrana, čišćenje, dezinfekcija i td.).
6. Da se životinje u objektima osjećaju lagodno.

U slučaju individualnog držanja, u boksu, dimenzije boksa su: 3,5 x 3,5m do 4 x 4m. Boks treba da je veći, ako životinja u njemu provodi više vremena tokom dana.

Kod grupnog držanja konja, u vezanom sistemu, za konja tjelesne mase 600kg, treba osigurati:

Dužinu stajališta 2,8 do 3,8m.

Širinu stajališta 1,5 do 1,7m.

Širinu hodnika, kod jednorednog stajališta 1,8 do 2,5m, a kod dvorednog 2 do 3m.

Visinu štale 2,8 do 3,5m.

Zapreminu štale po grlu 20 do 40m³.

Širinu jasala po grlu 0,5 do 0,7m.

Površina poda štale, po grlu iznosi:

Za ždrebad na sisi 2,5 do 4m².

Za odbijenu ždrebad 4 do 6m².

Za godišnjake 6 do 8m².

Za dvogoce, najmanje, 10 do 12m².

Jasle treba da su konstruirane tako da konj lako može da uzima hranu i da mu, ni na koji način, ne smetaju ili da se na njih može povrediti. Gornja ivica treba da je 70 do 90cm od poda, širina treba da je 40 do 50cm, a dubina 25cm. Najbolje je da se jasle postavljaju uz uzdužne zidove štale.

Hranilice se postavljaju u individualne boksove. Moraju osigurati da konj lako uzima hranu i da je guta na pogodan (fiziološki) način. Dimenzija hranilice zavisi od kategorije konja: visina 30 do 60cm, dubina 20cm, rastojanje od zida do prednje ivice 50cm.

Pojilice treba da su konstruirane tako da se lako pune i prazne vodom, da se mogu lako čistiti i dezinficirati i da ne pružaju mogućnost ozljede konja. Praktičari češće poje iz kante, jer, na taj način, lakše mogu kontrolirati količinu i kvalitet popijene vode.

Podovi mogu biti od različitog materijala, ali moraju obezbediti: dobru termoizolaciju, zaštitu od povreda, lako čišćenje i dezinfekciju.

Tavanica može biti od različitog materijala, ali je najbolje drvo (daske, grede). Tavanica se može prekriti jednim slojem bala slame.

Prozori štale mogu biti različitog oblika i funkcije. Ukupna površina prozora, dobro osvijetljene štale, treba da iznosi minimalno 10% površine poda. Donja ivica ne smije biti niža od 1,8 do 2,0m od poda. Širina prozora iznosi 1,2, a visina 1,0 m. Prozori se otvaraju prema unutra, i to tako da je donja ivica fiksirana, a gornja se otvara. Na taj način se zrak usmjerava prema tavanici. Prozori treba da su zastakljeni armiranim staklom, ili običnim, uz dodatak zaštitne žičane rešetke, koja štiti prozor od lupanja i konja od eventualne povrede.

Ventilacija štale je vrlo važan ambijentalni faktor. Za odraslo grlo je potrebno osigurati 50 do 70m³ svježeg zraka dnevno. Zrak u štali ne smije sadržati amonijak, sumporvodik i ugljičnidioksid. Koncentracija CO₂ mora biti ispod 1%. Treba primjeniti horizontalnu i vertikalnu ventilaciju. Treba stalno održavati dobru ventilaciju, posebno u ljetnjem (toplom) periodu, ali da se ne pravi promaja. Vrata na štalama se prave od tvrdog drveta. Širina je, obično, 1,5 do 2,0 m, a visina 2,2 do 3 m, što zavisi od namjene štale. Vrata treba da su dvokrilna, sa otvaranjem prema van. Na svakih 20 do 25 konja,

potrebna su jedna vrata. Vrata i hodnici treba da su takvih dimenzija, da se dva konja mogu lako mimoći.

13. Koja je uobičajena oprema vozača zaprega.

Pokrivalo za glavu, rukavice, tamnija primjerena garderoba, (nikako) bijela, zaštitna pregača do pojasa i bič.

14. Opišite radnje s konjima kojima se završava dnevni rad s konjima.

Dovoljno ohladiti konja mirnim hodom da se puls, disanje i temperatura normaliziraju. Redovna njega uz naglašeno trljanje dijelova kože pod opremom, hlađenje nogu i osvježanje konja sukladno vremenskim uvjetima, Kontrola kopita i hoda, zbog ev. Oštećenja.

15. Osnove tretiranja svježe i kronične šepavost konja uslijed oštećenja nogu.

Svježe ozljede načelno intenzivno hladimo uz ev. određene druge terapije, kronične ozljede u vrijeme dužeg mirovanja konja utopljavamo, a pri radu bandažiramo.

16. Nabrojite autohtone pasmine konja u Hrvatskoj.

Hrvatski hladnokrvnjak

Ova pasmina konja danas predstavlja najrasprostranjeniju pasminu konja u Hrvatskoj. nastao je na području sjeverozapadnog dijela Hrvatske, oplemenjivanjem domaćih kobila s pastusima hladnokrvnih pasmina iz Austrije, Mađarske, Belgije i Francuske.

Hrvatski Posavac

Hrvatski posavac je autohtona pasmina konja nastala na području hrvatske posavine, nekontroliranim križanjem kobila slavonsko-posavskog konja tzv. bušaka i drugih lokalnih kobila. Prvotno s toplokrvnim (arapskim, lipicanskim, nonius, engleskim punokrvnim), a kasnije i s hladnokrvnim (barbantskim, ardenskim, prešeronskim i noričkim) pastusima.

Lipicanac

Izvorno uzgojno područje je Lipica u Sloveniji, a uzgoj se proširio na Hrvatsku, i druge zemlje. Uzgoj lipicanske pasmine konja u nas predstavlja tradicionalni uzgoj koji je u svojem jednom dijelu izvorno naš (linija Tulipan), dakle ona je baštinjena pasmina. Lipicanski je konj nastao na bivšoj ergeli bečkog dvora u Lipici, na području Krasa.

Međimurski konj

Nastao je na području Međimurja, iz prvobitnog uzgojnog područja proširio se i na ostala područja, prije svega u Mađarsku, pokrajina Zala, ali i u ostale dijelove sjeverozapadne Hrvatske. Danas postoje evidentirane dvije populacije ovih konja, jedna se nalazi u Međimurju, brojčano manja populacija, a druga znatno veća u Mađarskoj.

17.Što je to „vučji zub“?

Vučiji zub je vrlo mali zub koji se nalazi ispred gornjih kutnjaka. Nemaju veliki korijen u čeljusti. Rijetko se pojavljuju na donjoj vilici. Konji mogu imati jedan, dva, tri ili uopće nemati vučiji zub. Veterinari ih preporučuju odmah izvaditi da bi spriječili bolove te žuljanja o žvalu. Obično se pojavljuje u 6 mj. života.

18.Opišite oblik leđa kod konja i eksterijerne pogreške leđa.

Leđa su dio kičme od grebena do posljednjeg slabinskog pršljena. Ona treba da budu kratka i jaka, jer tada bolje podnose opterećenje. Pri kretanju konja i podizanju prednje noge, dio tereta redovno pada na zadnje noge, a ovome pogoduju kratka leđa. Za trkače i preponaše poželjna su duža leđa, jer se time olakšava kretanje. Inače, duga leđa se smatraju eksterijernom manom.

Linija leđa (gornja profilna linija) može biti: ravna i blago nagnuta od sapi prema grebenu, sedlasta, presedlasta, šaranasta,

Oblik leđa: rascjepljena, ravna , krovasta

19.Koja se voluminozna krmiva daju u hranidbi konja?

Livadno sijeno, sijeno djetelinsko travnih smjesa, sijeno leguminoza (djeteline i lucerna), dehidrirane pelete, iznimno kvalitetna slama i to najbolje zobena.

20.Zbog čega konj ne podnosi masnu hranu?

Jer nema žučnu vrećicu i žuč se luči direktno u tanko crijevo.

21.Koliko traje ždrebost kod kobila?

11 mjeseci.

22.Što su to kolike?

Kolike su bolni grčevi u abdomenu (trbuhu) konja izazvani probavnim smetnjama. Kolike mogu biti blage, pa sve do kolika koje završavaju uginućem konja radi zapetljaja crijeva. U blažim slučajevima kolike spontano prođu, no ako se iskomplikira, potrebna je i hitna kirurška operacija, no na žalost ponekad niti tada konju nema spasa. Vrlo je važno što prije uočiti i prepoznati znakove kolike i konja odmah izvesti iz štale i šetati dok simptomi ne prestanu i također odmah pozvati veterinara koji će pratiti stanje konja i po porebi intervenirati.

Postoje tri glavne vrste kolika kod konja i to su plinovi, uklještenje i pijesak. Uklještenje nastupa kad se u probavnom traktu nakupi hrana koja ne prođe. Plinovi znače točno to - konj je pun plinova.

Pijesak se javlja kad je konju dozvoljeno pasti na pjeskovitom tlu kao npr. hranjenje sijenom na pjeskovitom tlu.

Simptomi

- udaranje trbuha
- konj gleda trbuh ili slabine i/ili ih grize
- nemir
- znojenje
- gubitak teka
- diranje vode nosom, ali konj ne pije
- blijede desni
- frktanje ili stenjanje
- udaranje kopitom o tlo
- valjanje ili ležanje te često ustajanje
- abnormalni zvukovi u utrobi ili nedostatak zvukova

Uzroci

1. Neodgovarajuće uzimanje vode - konji trebaju barem 25 litara vode dnevno. No to može biti i više, ovisno o njihovoj prehrani, vježbanju i vremenskim prilikama.
2. Iznenadne promjene režima prehrane - mijenjamo žito u periodu od jednog tjedna. Možda ne znate da sijeno može naštetiti u istoj mjeri. Iako ga hranite istim sijenom, sijeno s dva različita polja sadrži različite razine šećere, škroba i proteina.
3. Prehrana koja sadrži previše žita - danas većina konja jede previše žita. Žito sadrži malo vlakana i mnogo škroba. Konj ima ograničenu mogućnost probavljanja škroba. Šećeri i škrob koji se ne razgrade dođu u crijeva gdje mogu izazvati velike probleme
4. Neodgovarajuća dehelmintizacija - na vrhu liste uzročnika ove bolesti su crvi pa je stoga važno da Vaš konj bude podvrgnut redovitoj dehelmintizaciji.
5. Nedostatak vježbanja - redovito vježbanje pogoduje pokretljivosti utrobe. Konj koji je cijelo vrijeme u staji tempirana je bomba.
- 6.

U pašnom sitemu prehrane kao i kod divljih konja kolike su apsolutna nepoznanica, što direktno ukazuje da se problemi s probavom koji se na direktan način očituju kolikama pojavljuju samo kod stajskog načina držanja konja i prehrane koja zasigurno ne poštuje 9 osnovnih principa prehrane konja. Ili je sama hrana koju se nudi konjima neadekvatna svojim sastavom i/ili količinom.

Ključ za otklanjanje opasnosti od kolika je zdrava, primjerena i količinski odmjerena hrana koju konjima treba ponuditi u barem tri obroka dnevno (jer se time oponaša prirodni ritam hranjenja na pašnjacima) i u čistim uvjetima.

23. Nabrojite barem pet područja (dijelova) tijela koje ocjenjujemo kod konja.

Glava, vrat, leđa, sapi, prednje i stražnje noge, kopito, grudni koš, rep.

24. Opišite oblik sapi kod konja.

Sprijeda ograničene linijom koja spaja oba kuka ocjenjuje se dužina: razmak od prednjeg ruba kuka do sjedne kvrge,

Tri širine: prednja (razmak od jednog do drugog kuka – najveća)

Srednja (razmak između oba acetabuluma)

Zadnja (razmak između dvije sjedne kvrge)

Uske i šiljaste sapi su nepovoljne,

Položaj sapi: (položaj gornje linije ili zamišljene linije koja spaja kuki i sjednu kvrgu):

Vodoravne

Kose

Oborene (strme) sapi

Oblik sapi (promatranje straga:

Jabučaste

Krovaste ili magareće

Rascjepljene sapi

25. **Koja je najpovoljnija žitarica u hranidbi konja?**

Zob.

26. **Koja su ugljikohidratna krepka krmiva koja se koriste u hranidbi konja?**

Ječam i kukuruz.

27. **Koji su nusproizvodi prehrambene industrije koji se koriste u hranidbi radnih konja?**

Suhi repini rezanci, pivski trop, sojina i suncokretova pogača, melasa.

28. **Koja je optimalna temperatura u staji?**

Od 10 – 14°C.

29. **Poslije kojeg mjeseca ždrebnosti kobile ne smiju sudjelovati u eksplataciji?**

Poslije četvrtog mjeseca.

30. **Kako glasi definicija okrutnosti, što se najčešće karakterizira kao okrutnost u vožnji i jeli bič obvezan u vožnji.**

Ekonomski aspekti nikada se ne smiju stavljati ispred dobrobiti konja, bilo da je riječ o nerazmišljanju, zbog pretjerane želje za pobjedom, pritiska ekipe ili iz ekonomskog razloga, do narušavanja dobrobiti konja ne smije doći. Nasilje nad konjima je u bilo kojem slučaju nedopustivo. U nadležnosti odgovornih osoba leži da se natjecanje i eksplatacija konja odvija sportski i fer, te

uvijek treba imati na umu da je konj partner. Pod okrutnošću se smatra pretjerano forsiranje izmorenih konja, pretjerano korištenje biča, korištenje konja uz ozbiljnu ili težu povredu, slomljena ili oštećena žvala; oštećenje kočije koje može uzrokovati povredu konja; ili bilo koja druga radnja, koja je prema kodeksu dobrobiti konja jasan čin okrutnosti. (FEI, 2012a, članak 927.1).

31. Na što se mora obratiti pažnja kada se konj vraća u štalu nakon treninga ili rada.

Ritam disanja, (načinom pomicanja grudnog koša i slabina) i ispravnost koračanja na sve noge.

32. Što dobivamo prekomjernim unosom energije u obrok konja?

Nervoznog i pretemperamentnog konja uz opasnost pojave oboljenja, kolike, laminitis.

33. Što je to pepinjerni pastuh?

Pastuh koji je odabran za uzgoj određene pasmine.

34. Koja je minimalna veličina boksa za konje višlje od 150 cm u grebenu?

3 X 3m.

35. Zašto dugotrajna uporaba fiksiranih jaslji za sijeno nije dobra za konje?

Zbog mogućnosti unosa veće količine prašine u pluća i nepoželjnog deformiranja leđa.

36. Na što se mora obratiti pozornost kod postavljanja oglavina s naočnjacima.

Naočnjaci ne smiju biti preblizu oka, tj da na bilo koji način iritira oko.

37. Kako određujemo ispravnu dužinu rude?

U zavisnosti od namjene zaprege prema položaju u odnosu na glavu ili vrat konja. Kod paradne vožnje ruda može biti duža od polovine vrata do čela konja kada je u ormi. Kod zahtijevnije sportske vožnje, maraton, od nešto ispred grudi do polovine vrata.

38. Na što moramo obratiti pozornost pri određivanju visine prsnog remena?

Da ne bi pritiskao dušnik i time ometao disanje i da ne ometa kretanje u ramenu.

39. Na što moramo paziti pri postavljanju prekonosnog remena?

Da ne bude prenisko tj. Na mekom hrskavičnom dijelu nosne kosti i time izazivao bol konju.

40. Što možemo regulirati pomoću leđne pomoćnice, tj. Leđnog pomoćnog remena?

Usmjerenost prsnog remena i poteznica-štrangi čime utičemo na pritisak na kralježnicu konja pri povlačenju kočije. Crta prsni remen-štranga mora biti pravocrtna bez loma na mjestu pripoja leđne pomoćnice.

41. Koja je optimalna visina rude za konje?

U zavisnosti od veličine konja uglavnom je to oko 105 cm, pri određivanju visine rude mora se voditi računa da ne ometa konja u naslonu i da ne bude prenisko da ga udara u prednju nogu pri skretanju.

42. Čime reguliramo razdvojenost konja u zaprezi?

Određivanjem duljine unutarnjih kajasa, a ne dužinom rudne pomoćnice ili spusta (remen od prsnog remena do rude).

43. Ako zaprega jednoprega nema kočnice, što mora imati orma ili ham?

Stražnji „ham“ tj. Remen koji prolazi straga ispod sapi konja i veže se na obje sulke ili poluge kojima se vuče kočija.

44. Koja je i što mora osigurati minimalna udaljenost konja tj. Njegovih zadnjih nogu od vagira ili amišta?

Sigurno koračanje konja u svim hodovima, da se konj ne udara po stražnjim nogama i iznosi minimalno 50 cm, može i više zavisno o veličini konja.

45. Opišite na koji način ocjenjujemo ispravan položaj orme na upregnutom konju.

Konji moraju biti u ormi, kao da vuku zapregu i vizualno se pregledavaju spojna mjesta te zategnutost i položaj remenja koje dolazi u doticaj s tijelom konja, posebno se pregledava položaj i spoj kajasa.

46. Koja je su normalne vrijednosti tjelesne temperature kod konja?

Normalne vrijednosti temperature su:

Ždrijebe 37,5°C – 39,0°C

konj do 5 g. 37,5°C - 38,5°C

konj preko 5 g. 37,5°C - 38,0°C

47. Kad i kako mjerimo temperaturu kod konja?

Temperaturu mjerimo kod svake sumnje na bolest kod konja. Osobito kod smanjenog ili potpunog gubitka apetita, sumnje na dehidraciju i koliku. Uvijek mjerimo rektalnu temperaturu. Prije mjerenja treba provjeriti stupac žive u kapilari termometra; stupac treba biti stresen do kraja. Vrh termometra je potrebno namazati vazelinom ili bar navlažiti mlakom vodom da bi pri utiskivanju otpor bio manji. Temperatura se mjeri 5 minuta. Normalne tjelesne temperature konja variraju od konja do konja te ovise i o njegovoj dobi.

48. Što je dehidracija, kako je prepoznati i što napraviti kod sumnje na dehidraciju?

Dehidracija je stanje gubitka vode u organizmu. Nastaje kod izrazitog znojenja u pretjeranom fizičkom opterećivanju konja i kod dugotrajnih proljeva ili u kombinaciji ova dva stanja (opasno). Znojenjem i diareom gube se i elektroliti iz organizma. Hitno stanje ! Simptomi dehidracije: bezvoljnost životinje, depresija, suhe sluznice – usta , oči, slina bude gusta i ljepljiva, koža je suha, dlaka bez sjaja.

Nabor kože na prednjem dijelu lopatice se ne vraća u periodu duljem od 5 sekundi. Kod prve pomoći konju treba ponuditi svježju hladnu vodu i elektrolite, te sniziti mu temperaturu polijevanjem hladnom vodom (spužva). U slučaju da konj ne želi piti vodu (dešava se kod jakih dehidracija) hitno pozvati veterinara koji će infuzijama rehidrirati konja.

49. Kolike su dnevne potrebe konja za vodom?

Radni konji kod laganog rada trebaju 30-40 litara vode dnevno, a kod teškog rada 60-80 litara vode dnevno. Kobile koje doje trebaju 40-60 litara vode dnevno. Konji su jako osjetljivi na kakvoću vode, odnosno na miris i okus vode. Stoga će klorirana voda ili voda u posudi koja se rabila za druge svrhe, kod konja izazvati veliku odbojnost. Konji će piti vodu koja im ne odgovara tek ukoliko su prisiljeni. Optimalna temperatura vode za konje je 9-12°C. Ukoliko je voda previše topla, životinja nema osjećaj gašenja žeđi.

50. Kod šepanja konja što treba poduzeti?

Kod šepavosti konja treba prvo provjeriti kopita (nagaz na čavao, kamen u žabičnoj brazdi) ako je šepavost konja i dalje prisutna konja se ne smije dalje dodatno opterećivati radom. Ako konj ne staje na nogu treba hitno potražiti pomoć veterinara.

51. Kod rana i krvarenja iz konjskog ekstremiteta , što treba poduzeti?

Rane na ekstremitetima treba očistiti, dezinficirati i po mogućnosti zamotati sterilnom kompresom i zavojem. Rane na glavi konja treba očistiti. Veće rane na glavi se u pravilu šivaju jer se ožiljci na glavi konja smatraju manom. Krvarenja treba pokušati zaustaviti pritiskom sterilnom kompresom ili čvrstim zavojem. Ako je krvarenje iz ekstremiteta obilno treba iznad rane sa gumenom trakom čvrsto stegnuti ekstremitet (esmarhov zavoj), zabilježiti vrijeme postavljanja i hitno pozvati veterinara.

II. POZNAVANJE PROPISA O PRIJEVOZU KOČIJAMA

2.3. ZAKON O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

52. Tko je sudionik u prometu na cesti

To je osoba koja na bilo koji način sudjeluje u prometu na cesti.

53. Što je vozilo?

Vozilo je svako prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po cesti, osim dječjih prijevoznih sredstava, prijevoznih sredstava na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pri tom ne kreću brzinom većom od brzine čovječjeg hoda.

54. Tko je vozač?

Vozač je osoba koja na cesti upravlja vozilom.

55. Što je zaprežno vozilo?

Zaprežno vozilo je vozilo namijenjeno za vuču upregnutom životinjom.

56. Kako mora biti osvijetljeno zaprežno vozilo?

Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, na zaprežnom vozilu najmanje jedno svjetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani, ili samo jedna svjetiljka koja je izrađena tako da se s prednje strane vozila vidi bijelo svjetlo, a sa stražnje strane vozila crveno svjetlo.

57. Kako vozač zaprežnog vozila mora upravljati zapregom?

Vozač zaprežnog vozila mora upravljati vozilom za sve vrijeme dok se vozilo kreće po cesti i dužan je vozilo držati što bliže desnom rubu kolnika.

58. Da li se zaprežno vozilo smije ostavljati bez nadzora na cesti?

Ne!

59. Kad vozač zaprežnog vozila mora voditi zapregu?

- 1) na nepreglednom i neosiguranom prijelazu ceste preko željezničke pruge,
- 2) pri prijelazu preko državne i županijske ceste,
- 3) pri uključivanju u promet iz dvorišta ili s druge površine kada mu je vidik zaklonjen ili je vidljivost smanjena,
- 4) pri uključivanju u promet kada prelazi preko nogostupa ili biciklističke staze.

60. Da li se zaprežno vozilo smije voziti po tramvajskoj pruzi?

Ne! Vozila koja se kreću sporije od tramvaja i drugih vozila koja se kreću cestom po tramvajskim tračnicama ugrađenim uz rub kolnika, moraju se kretati na takvoj udaljenosti od tramvajskih tračnica da ne ometaju kretanje tramvaja i drugih vozila koja se kreću dijelom kolnika s ugrađenim tračnicama.

61. Kolika je novčana kazna ako vozač zaprežnog vozila vozi po tramvajskoj pruzi?

300,00 kuna.

2.4. ODLUKA O PRIJEVOZU KOČIJAMA

62. Kojim su aktom uređeni uvjeti i način prijevoza putnika kočijama na određenim rutama na području Grada Zagreba?

Odlukom o prijevozu kočijama.

63. Kojim vrstama kočija se može obavljati prijevoz putnika?

Prijevoz kočijama može se obavljati pokrivenom kočijom (landau) i nepokrivenom kočijom (faeton) modela Victorija, Cziraky (Širak), Karolyi, Gavaller ili Phaeton.

64. Tko može obavljati prijevoz putnika kočijama?

Prijevoz kočijama može obavljati pravna osoba ili fizička osoba obrtnik kojoj je izdana dozvola za prijevoz putnika kočijom za određenu rutu.

65. Na koje vrijeme se izdaje dozvola?

3 godine.

66. Da li je dozvola prenosiva?

Dozvola nije prenosiva i može ju koristiti samo prijevoznik kojemu je izdana.

67. Na temelju čega se izdaje dozvola i koji su uvjeti za njezino izdavanje?

Dozvola se izdaje na temelju javnog poziva.

Uvjeti za izdavanje dozvole pravnoj osobi ili fizičkoj osobi obrtniku su:

- da je upisana u sudski ili obrtni registar za obavljanje djelatnosti prijevoza,
- da ima u vlasništvu ili najmu kočiju iz članka 3. ove odluke,
- da ima u vlasništvu ili najmu konje,
- da ima položen poseban ispit za vozača kočije, odnosno da ima zaposlenog vozača s položenim posebnim ispitom za vozača kočije (u daljnjem tekstu: vozač kočije),
- da vozač kočije ima važeću vozačku dozvolu B kategorije,
- da ima policu osiguranja putnika,
- da posjeduje torbu za ekskreme za svakog konja,
- da nema dugovanja prema Gradu Zagrebu po bilo kojoj osnovi,
- da nije počinio više od tri prekršaja propisana ovom odlukom unutar razdoblja od godine dana.

68. Kada dozvola prestaje važiti prije isteka roka?

Dozvola prestaje važiti prije isteka roka na koji je izdana:

- na prijevoznikov zahtjev;
- ako prijevoznik prestane ispunjavati neki od uvjeta iz članka 6. ove odluke;
- ako se utvrdi da je dozvola izdana na temelju neistinitih podataka;

- prestankom pravne osobe ili smrću fizičke osobe obrtnika;
 - ako je prijevoznik počinio više od tri (3) prekršaja propisana ovom odlukom unutar razdoblja od godine dana;
 - ako prijevoznik ne obavlja prijevoz sukladno odredbama ove odluke.
- Prijevoznik u ovim slučajevima nema pravo na povrat naknade za izdavanje dozvole.
Rješenje o prestanku važenja dozvole donosi gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa.

69. Kada se može obavljati prijevoz kočijama?

Prijevoz kočijama može se obavljati svakoga dana od 10.00 h do 21.00 h.

70. Što se u kočiji se mora nalaziti?

Za vrijeme prijevoza kočijom, u kočiji se mora nalaziti:

- dozvola,
 - ovjereni cjenik prijevoza kočijom (na hrvatskom i engleskom jeziku),
 - polica osiguranja putnika,
 - putovnica ili svjedodžba za konje koji se otpremaju iz epizootiološkog područja.
- Cjenik prijevoza kočijom ovjerava gradsko upravno tijelo nadležno za poslove prometa.
Cjenik prijevoza kočijom iz stavka 2. ovoga članka mora biti istaknut na vidnom mjestu.

71. Kada vozač može odbiti prijevoz putnika?

Vozač kočije može odbiti prijevoz putnika:

- ako je putnik pod utjecajem alkohola, droga ili drugih opojnih sredstava;
- ako postoji opravdana opasnost da bi putnik mogao ugroziti njegovu sigurnost.

72. Gdje putnici ulaze i izlaze iz kočije?

Putnici ulaze i izlaze iz kočije samo na označenim polazištima.

73. Koga se ne smije voziti kočijom?

Djeca mlađa od 6 godina ne smiju se voziti kočijom bez pratnje odrasle osobe.

74. Da li je vozač kočije dužan je putniku izdati račun

Da! Vozač kočije dužan je putniku izdati račun.

75. Tko obavlja nadzor nad primjenom Odluke o prijevozu kočijama?

Nadzor nad primjenom ove odluke provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redar ovlašten je pokrenuti prekršajni postupak, izdati obavezni prekršajni nalog i naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja.

76. Kolika je novčana kazna ako vozač kočije ne očisti površinu koju je konj onečistio ili ne prazni sadržaj torbi za ekskreme u posebnu kantu za konjski izmet?

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 1.500,00 kuna kaznit će se fizička osoba koja počinj prekršaj.

III. POZNAVANJE GRADA ZAGREBA

77.Što je Felicijanova isprava

Ladislavova povelja o osnivanju vjerojatno je izgubljena, a postoje i mišljenja da nije bila ni napisana. Stoga je i spomenuta **Felicijanova isprava** od iznimne važnosti, jer se u njoj u jednom pisanom dokumentu izričito spominje da je kralj Ladislav osnovao zagrebačku biskupiju.

78.Koje godine je osnovana Zagrebačka nadbiskupija?

Najstariji pisani izvor za povijest Zagreba jest isprava ostrogonskog nadbiskupa Felicijana iz 1134. godine koji u nekome sporu dosuđuje zagrebačkome biskupu Marcelinu šumu u Dubravi, što je nekoć darovao kralj ugarski Ladislav, utemeljivši Zagrebačku biskupiju. Prvi je biskup bio Slovak Duh a povjesničari zaključuju da je Zagrebačka biskupija osnovana 1094.godine. To je dokaz da je već tada postojala veća (predromanička ili ranoromanička) crkva na Kaptolu, ali da je moralo postojati i znatnije naselje, važnije prometno i trgovačko središte, budući da se biskupije nikada nisu osnivale u selima ili manjim mjestima.

79.Što je Zlatna bula i kada je napisana?

Isprava **Zlatna bula** najznačajniji je dokument iz bogate prošlosti glavnoga grada i naziva se Zlatna bula po dvostrukom zlatnom pečatu.

Gradec je, Zlatnom bulom 1242. Bele III (IV) , dobio status slobodnoga kraljevskog grada (odgovoran je neposredno kralju) , a građani će zauzvrat, utvrditi grad zidinama i utvrdama koje će sami uzdržavati i popravljati. Od 1242. do 1850. Zlatna bula je temeljni dokument što određuje pravila života u Gradecu. Najvažnija je odluka da grad bira vlastite poglavare i suca, da se u gradu održava sajam dva puta tjedno te da građani svojom imovinom slobodno raspolažu.

Tom ispravom građani su dobili mnoge povlastice - ustrojena je gradska uprava na čelu s gradskim sucem, kojega građani svake godine slobodno biraju. Obnova Gradske uprave na zagrebačkom Gradecu događala se svake godine na dan svetoga Blaža (3. veljače), jer Sv. je Blaž (Vlaho) ne samo zaštitnik Dubrovnika već i Gradeca. Gradski je sudac s prisežnicima upravljao gradom po odredbama Zlatne bule, uz neke manje izmjene, sve do polovice XIX. stoljeća.

Osim toga, građani su bili oslobođeni svih poreza prema feudalcima, ali su imali obaveze prema kralju. To znači, kad god bi kralj došao u grad, bili su mu dužni dati 12 volova, tisuću kruhova i četiri bačve vina. Njegovu zamjeniku bili su dužni davati polovicu od toga, a banu hrvatskome na početku banovanja, i to samo jedanput, jednoga vola, sto kruhova i četiri bačve vina.

Zlatna bula garantirala je građanima također pravo trgovine i obrta, te pravo tjednih i dnevnih sajмова, što je omogućilo ubrzanu izgradnju i obnovi varoši nakon tatarske provale i pustošenja. Sve je to pomoglo građanima, da su uspjeli vrlo brzo o svom trošku, kako su se također i obvezali kralju, svoj grad opasati zidinama i kulama, te gradskim vratima. Od svih su se do današnjih dana sačuvala "Kamenita vrata"

U njegovu središtu gradi se kasnogotička crkva Sv. Marka a kasnije, u baroku, dva samostana, raskošna crkva Sv. Katarine, plemićke palače, trgovačke i obrtničke kuće. Godine 1607. osniva se gimnazija a 1669. sveučilište.

80. Kako se zovu dva brežuljka na kojima se razvio Zagreb i tko je živio na njima?

Povijest Zagreba pripovijetka je o dva brežuljka i njihovim stanovnicima: Kaptolu i Gradecu (današnji Gornji grad). Kaptol je u srednjem vijeku bio uglavnom naselje kanonika, crkvenih službenika, koje je nastalo uza Zagrebačku biskupiju. Otuda mu i ime - Capitulum - "Zbor kanonika". Kaptol je, također, bio naseljen i građanima drugih zanimanja, zanatlijama i svjetovnim službenicima biskupije.

Naselje na susjednom brijegu, koji je od Kaptola odvojen potokom Medveščak, ponosio se važnom ispravom - "Zlatnom bulom" (nazvana po zlatnom pečatu), vladara Bele III. (IV) iz 1242. godine, kojom je proglašen slobodnim kraljevskim gradom. Gradec je bio napučen obrtnicima i sitnim trgovcima, pa je stoljećima s Kaptolom bio u sukobima i konkurentskoj zavadi, a tu zavadu povremeno su stanovnici završavali krvoprolićima. Ipak, oba su naselja jačala i rasla da bi u XIX. stoljeću (1850. godine) i administrativno započeo život jedinstvenoga grada Zagreba s jednom gradskom upravom.

Gradec je djelomično do danas sačuvao srednjovjekovne značajke, tj. bedeme koji ga opasuju u obliku nepravilnoga trokuta s vrhom na sjeveru kod Popovog tornja, dok je Kaptol bio opasan četverokutnim pojasom bedema s obrambenim kulama.

Iz 13. stoljeća sačuvane su dvije obrambene gradske kule gotovo u izvornom obliku a u 16. i 17. kada je prošla opasnost od Turaka ruše se bedemi, a na njihovim se temeljima počinju graditi javne i privatne palače: nastao je Gradec opasan palačama. Zahvaljujući upravo toj okolnosti, Gradec je sve do danas zadržao vanjsku liniju negdašnjega utvrđena naselja.

81. Koja je najviša građevina na Kaptolu i što znate reći o njoj?

Kaptolom dominira Katedrala Marijina Uznesenja, a na njezinu mjestu se nalazila crkva i u Ladislavovo doba, te romanička katedrala koju su u XIII. stoljeću razrušili Tataři. Nakon više dogradnji i obnavljanja, stara je katedrala, stradavši u snažnome potresu godine 1880., obnovljena prema osnovnim zamislima njemačkog arhitekta i restauratora Fridricha Schmidta, koje je, uz znatne izmjene, sproveo Herman Bolle. Nakon zadnje pregradnje, početkom našega stoljeća podignuta su i dva vitka neogotička tornja (104 i 105 metara visine), koji su jedan od vizualnih simbola grada. U katedrali se čuva i neprocjenjivo blago Rizičnice zagrebačke katedrale, koja je nastajala od vremena osnivanja Zagrebačke biskupije u XI. stoljeću.

Trg pred katedralom nosi ime Kaptol, a središte trga obilježava fontana s kipom Blažene Djevice Marije i četiri anđela (rad bečkog skulptora Antuna Fernkorna iz 1873. godine).

82. Gdje su se sukobljavali Gradec i Kaptol?

Kratki prolaz što Tkalčićevu ulicu povezuje s Ulicom Pavla Radića je današnji Krvavi most . Zastrašujuće ime nas podsjeća na Srednji vijek kada su se na tom mjestu često sukobljavali stanovnici dvaju naselja zbog gospodarskih razloga. Naime, već spomenuti potok Medveščak od Srednjeg vijeka dijelio je biskupski Kaptol i Gradec.

Ime Krvavi most povijesno je utemeljeno jer su se tu u doba srednjovjekovnih sukoba Kaptola i Gradeca svađalački povici pretvarali u bitku, koja bi izbijala upravo na mostu, koji je srušen 1899.g. ali je ime ostalo.

83. Ispričajte legendu o Kamenitim vratima. Koji je najpoznatiji hrvatski roman vezan uz Kamena vrata i tko je njegov autor? Kad se slavi Dan grada Zagreba i zašto?

Kamenita vrata su jedini sačuvani ulaz u grad. Ukupno ih je bilo četiri od kojih više ne postoje Mesnička vrata na zapadu, Nova, kasnije Opatička, na sjeveru i Dverce na jugu.

Današnji oblik Kamenitih vrata mnogo je mlađi od onih spominjanih još u Srednjem vijeku, ali se ne zna kako su prije izgledala. Nad sjevernim ulazom u kamenoj je ploči uklesana godina 1760. kada su posljednji put obnovljena. Unutarnji izgled vratiju u potpunosti je podređen legendi koja i danas živi u vjerovanju ljudi. Veliki je požar, naime, godine 1731. progutao sve drvene dijelove Kamenitih vrata, ali je po predaji, neoštećena u pepelu ostala slika Bogorodice s Isusom. Uz tu predaju nadovezala se i ona o čudotvornosti slike i mnogi joj vjernici i danas dolaze na zavjet. Zlatna kruna s draguljima slici je pridodana 1931. godine. Pred kapelom je kovana rešetka iz 1758. godine, koja je vješto izrađena.

Kamenita vrata imaju svoje značajno mjesto i u hrvatskoj književnosti, pa ih je tako, u svom povijesnom romanu "Zlatarevo zlato", ovjekovječio i August Šenoa.

Unatrag nekoliko godina 31. svibnja se slavi kao Dan Grada Zagreba. Naime, 1731.g. započelo je štovanje Majke Božje od Kamenitih vrata, zaštitnice grada Zagreba. Majci Božjoj od Kamenitih vrata mnogobrojni su se pobožni građani počeli zavjetovati, te nakon ispunjenja njihovih molba zahvaljivati. Ta se tradicija sačuvala do danas. I danas tu gore brojne svijeće, a čitav zid Kamenitih vrata prepun je natpisa u kojima građani zahvaljuju Majci Božjoj na pomoći

Na uglu se nalazi stara ljekarna koja nastavlja tradiciju one iz 1355. godine (nakon dubrovačke, najstarije ljekarne u Hrvatskoj). Desno se nalazi Opatička ulica s aristokratskim palačama iz XVIII. stoljeća. Ime je dobila po samostanu časnih sestara klarisa u kojem je danas Muzej grada Zagreba.

84. Što se nalazi na Trgu svetog Marka

Markov trg središte je Gornjega grada i glavni trg nekadašnjega Gradeca. Četverokutnog je oblika sa župnom crkvom sv. Marka u sredini. Tu su se održavali prvi sajmovi, ali i brojna društvena zbivanja. Od uspostave Republike Hrvatske ovdje prisežu predsjednici Republike. U zgradama uokolo trga nalaze se najvažnije institucije države: Hrvatski Sabor, Vlada RH i Ustavni sud.

Crkva Sv. Marka

Na stoljetnom Trgu Svetog Marka nalazi se crkva Sv. Marka izavnoga XIII. stoljeća, koja je bila i župna crkva nekadašnjega Gradeca. Kroz stoljeća je crkva više puta dograđivana i obnavljana, a u njezinoj unutrašnjosti mogu se razgledati lijepi primjerci kiparskog umijeća - kipovima najbogatiji gotički portal na ovim prostorima (građen oko 1400. u gotičkom stilu s odlikama klesarske radionice praških majstora Parlera. Zadnja je obnova potrajala do 1937, kada je slikar Jozo Kljaković izveo freske iz Kristova života, a veliki kipar Ivan Meštrović izradio je u bronci veliko raspelo na reljef sv. Marka, brončanu Pietà i Gospu s djetetom.

Raznobojni krovni crijepovi crkve na lijevoj strani tvore grb Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, a na desnoj grb grada Zagreba. Ovi grbovi izvedeni su tako prilikom obnove koncem XIX. stoljeća. Najstariji poznati zagrebački grb uzidan je na vanjskom sjeverozapadnom zidu crkve s uklesanom 1499. godinom.

Banski dvori

Dugačka barokna jednokatnica i palača koja se na nju nadovezuje, a koja danas služi u reprezentativne svrhe su Banski dvori u kojima su nekada stolovali hrvatski banovi, pa su se u tim prostorima odvijali mnogi važni događaji iz hrvatske povijesti. Barokno klasicistička palača Sermage-Kulmer ušla je u povijest Zagreba pod nazivom "Zemaljska kuća" ili "Banski dvori". Grof Ivan Kulmer je 1801. obnovio i proširio svoju palaču na susjedne objekte. Srušio je staru kapelu sv. Uršule i gradsku puškarnicu te počeo gradnju velike reprezentativne palače. Nedovršenu gradnju prodao je Zemaljskoj vladi koja ju je ubrzo dala obnoviti, pa je u nju, početkom 1809. uselio ban Gylay i vladini uredi.

Zgrada Sabora

Na ovoj lokaciji zasjeda Sabor od prve sjednice održane 1737.g. Današnji izgled zgrada ima od početka 20.st. Izgrađena je u neoklasicističkom stilu prema nacrtima arhitekta Lavoslava Kalda, a za potrebe tadašnje Kraljevske zemaljske vlade. Na ovom mjestu su donešene važne odluke o odcjepljenju od Austro-Ugarske 1918.g. i izlasku iz Jugoslavije 1991. godine.

U obližnjoj Mletačkoj ulici nalazi se Atelje Meštrović, a u Ulici Antuna Gustava Matoša najljepša je gornjogradska palača (Rauchova) s Povijesnim muzejom Hrvatske.

85.Gdje je Starogradska vijećnica i što znate o njoj?

"Starogradska vijećnica ", je zgrada u Ćirilometodskoj 5 , a u njezinoj se najvećoj bogato ukrašenoj dvorani još uvijek odvijaju zasjedanja Gradske skupštine kao i značajni skupovi. U matičnom uredu na najvišem katu zagrebački mladenci uplovljavaju u svoje bračne luke. Povijest ovog zdanja vrlo je zanimljiva. Bila je ovdje i Gradska vijećnica, ali i znamenito Stankovićevo kazalište u kojemu su izvedene premijere prve drame novije hrvatske književnosti, "Juran i Sofija" Ivana Kukuljevića i prve hrvatske opere "Ljubav i zloba" Vatroslava Lisinskog. Burne i revolucionarne 1848. godine u kazalištu se sastao i Hrvatski sabor.

86.Kula Lotrščak

Uličica Dverce, gdje su nekada stajala južna ulazna vrata u Gradec vodi do kule Lotrščak podignute u XIII.stoljeću koja je služila kao zaštita gradskim vratima. Ime kule iskrivljeni je naziv zvona, "campana latrunculorum" - zvono lopova. Nekoć su zvona kule Lotrščak u sumrak

pozivala građane da se vrate u sigurnost utvrde jer se vrata grada zatvaraju i zaključavaju. U spomen na ta vremena svaki dan u podne od Nove godine 1877. oglašava se top. Postoji nekoliko verzija o njegovu podrijetlu. Navodno je ugarski kralj Bela IV. 1242. godine ostavio jedan top u znak zahvalnosti građanima što su ga zaštitili od Tatara, pod uvjetom da se iz topa puca svaki dan kako ne bi zahrđao. Ne zna se je li top ratni plijen nakon pobjede nad Turcima, no Zagrepčani svakodnevno po njemu ugađaju satove.

87. Kako su Zagrepčani u početku zvali uspinjaču?

Podno Lotrščaka penje se i spušta uspinjača, koja od godine 1891. spaja Gornji grad sa središnjim dijelom Ilice, glavne zagrebačke ulice. Ilicu s uspinjačom spaja kratka Tomićeva ulica u koju se može spustiti i stubama usporednima s električnom uspinjačom.

Negdašnja Bregovita ulica povezivala je od srednjega vijeka Gornji grad s gradskim podgrađem. Široke dvostruke monumentalne stube od dasaka na željeznoj konstrukciji zamijenila je 1890. uspinjača na parni pogon. Pošto se u početku često kvarila, dobila je i nadimak "zapinjača". Godine 1929. uspinjača je elektrificirana te ostala i dalje zagrebačkom atrakcijom i ponosom. Vožnja uspinjačom traje svega 64 sekunde. S gornje je stanice jedan od najljepših pogleda na Zagreb. Taj Belvedere izveden je već 1813. kao dio tzv. Južne promenade, Strossmayerovog šetališta.

88. Što je Lenuzzijska potkova ?

U Donjem gradu se ističe zelena arterija grada, niz donjogradskih perivoja i zelenih trgova, tzv. "Lenuzzijska zelena potkova" ime je dobila po Milanu Lenuzziu i predstavlja najvrijedniji i autohtoni zagrebački urbanistički zahvat oblikovan koncem XIX. stoljeća. Ovu zelenu cjelinu čine trgovi-parkovi: Trg Nikole Šubića Zrinskoga, Trg Josipa Jurja Strossmayera, Trg kralja Tomislava, Trg Ante Starčevića, Botanički vrt, Trg Marka Marulića, Trg Ivana Mažuranića te Trg maršala Tita i postupno su uređivani od 1872. godine u maniri historicizma.

Trg maršala Tita

U središtu Trga maršala Tita ističe se monumentalna zgrada Hrvatskog narodnog kazališta koja je podignuta 1894/95. po zamislima poznatih graditelja kazališta bečkih arhitekata Helmera i Fellnera. Ispred kazališta postavljen je "Zdenac života" rad kipara Ivana Meštrovića.

Kazalištu sučeljena zgrada jest ona Zagrebačkoga sveučilišta u kojoj su smješteni Rektorat i Pravni fakultet. Zgrada je simbol i spomenik akademskom životu i obrazovanju, koji u Zagrebu imaju dugu i bogatu tradiciju. Ispred lijepo oblikovanoga ulaznog stubišta postavljena je Meštrovićeva skulptura "Povijest Hrvata".

Sveučilište u Zagrebu

Hrvatsko sveučilište u Zagrebu (Universitas Studiorum Croatica, Regia Scientiarum Academia, Universitas Studiorum Zagradiensis etc) utemeljeno je na višestoljetnoj tradiciji znanosti i školstva u Hrvata, započetoj Katedralnom školom 1094. i Isusovačkom javnom gimnazijom 1607. godine na Trgu Katarine Zrinski, gdje se u istoj zgradi i danas vrši nastava.

Iako se u analima Sveučilišta navodi da je studij filozofije počeo 6. studenog 1662. (pa bi se i taj podatak mogao uzeti kao početak rada Sveučilišta), ipak je Isusovačka akademija tek 23. rujna 1669. poveljom austrijskog cara i hrvatsko-ugarskoga kralja Leopolda I. dobila svaučilišna prava i povlastice.

Ta je prava i povlastice 3. studenoga 1671. godine potvrdio Sabor Hrvatskoga kraljevstva. Stoga Sveučilište u Zagrebu uzima kao godinu svoga utemeljenja 1669. i ona se nalazi u njegovu pečatu, a kao Dan Sveučilišta - Dies Academicus uzima 3. studenoga.

Na istočnoj strani trga maršala Tita, uza samo kazalište nalazi se zgrada Hrvatskog školskog doma i u njoj Hrvatski školski muzej. Na zapadnoj strani trga je Muzej za umjetnost i obrt u zgradi građenoj sjevernorenesansnim stilom (graditelj H. Bollè).

Trg Mažuranića

Trg Mažuranića već na svome početku na broju 14 nudi iznimno bogate zbirke (oko 60.000 predmeta) Etnografskog muzeja. U svojim fundusima muzej čuva etnografsko blago, predmete iz tradicionalne upotrebe u gospodarstvu, rukotvorine, krzno, nakit, oružje, metal i keramiku.

Trg Marka Marulića

Trg Marka Marulića, koji je svoje ime dobio po hrvatskome i splitskom renesansnom pjesniku, autoru prvog spjeva na hrvatskom jeziku, "Judite" objavljenom 1501. godine. Iza zgrade Hrvatskoga državnoga arhiva (secesijska palača sagrađena 1913. godine , prema nacrtima arhitekta Rudolfa Lubinskog) prema južnoj strani postavljen je spomenik glasovitomu hrvatskom arheologu don Frani Buliću (rad Frane Kršinića).

Botanički vrt

Botanički vrt utemeljio je Antun Heinz 1889. godine uzdužno uz Ulicu Antuna Mihanovića (ulica je nazvana po pjesniku, autoru stihova hrvatske himne "Lijepa naša"). U ovom se vrtu (koji je otvoren do zalaska sunca) uzgaja oko 10.000 vrsta različitoga bilja. U istočnom dijelu vrta nalaze se dva umjetna jezerca, dok njegov glavni dio zaprema arboretum građen u stilu engleskih perivoja. Cvjetni parter načinjen je u francuskom stilu i strogo je simetričnih linija.

Trg Ante Starčevića

Ovaj trg nazvan je po hrvatskom političaru iz prve polovice XIX. stoljeća . Na sjevernoj je strani trga Gradska knjižnica s bogatim fundusom knjiga, a njoj nasuprot nalazi se podzemni trgovački centar Importanne od kuda vodi tunel pothodnika s trgovinama i prema jednom od izlaza za Novi Zagreb.

Trg kralja Tomislava

Susjedni trg je prostrani Trg kralja Tomislava ispred kojega je na južnoj strani dugačka zgrada Glavnoga kolodvora koja je sagrađena koncem prošloga stoljeća po nacrtima arhitekta Pfaffa. Trgom dominira, nasuprot željezničkoj stanici, spomenik prvom kralju hrvatske srednjovjekovne države - kralju Tomislavu - po kojem je trg i imenovan. Trg kralja Tomislava je veliki park sa središnjom fontanom, koji na sjeveru prekidaju Ulica baruna Trenka i Umjetnički paviljon, prostor značajnih likovnih događanja, koji je izgrađen 1898.g. od željeznog kostura hrvatskog paviljona na Milenijskoj izložbi u Budimpešti, a autori su bečki arhitekti Helmer i Fellner. Pred paviljonom je Meštrovićeva skulptura znamenitoga renesansnog slikara Andrije Medulića.

Trg Josipa Jurja Strossmayera

Na Trgu Josipa Jurja Strossmayera i u njegovu parku je poprsje hrvatskoga kajkavskoga pjesnika Dragutina Domjanića, te veliki spomenik biskupu J. J. Strossmayeru, rad Ivana Meštrovića. U parku je i poprsje pjesnika Augusta Šenoe. Ugao Trga J. J. Strossmayera i Hebrangove ulice čini palača Moderne galerije a u istoj zgradi se nalazi i Kabinet grafike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Tu se čuva najvrednija zbirka grafika i crteža XVI. i XVII. stoljeća u našoj Hrvatskoj, Valvasorova kolekcija Nadbiskupije zagrebačke.

Trg Nikole Šubića Zrinskog

Jednu od najljepših zelenih cjelina Zagreba, ovu nisku parkova, nastavlja i završava svojom alejom platana popularni Zrinjevac, Trg Nikole Šubića Zrinskog, koji je plod planske izgradnje Donjega grada.

U neorenesansnoj palači s kraja XIX. stoljeća, na broju 11 sjedište je **Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti**. Njezin su drugi kat zaposjele izložbene dvorane Strossmayerove galerije starih majstora. Utemeljenje ove galerije također je inicirao neumorni đakovački biskup prvom donacijom 1884. godine

Nasuprot Akademijinoj palači postavljen je niz poprsja značajnih osoba iz hrvatske povijesti, znanosti i kulture: Ivana Mažuranića, Krste Frankopana, Andrije Medulića, Jurja Julija Klovića, Nikole Jurišića, Ivana Kukuljevića i hrvatskoga renesansnog znanstvenika svjetskoga glasa, Dubrovčanina Ruđera Boškovića.

Na Trgu bana Nikole Šubića Zrinskoga nalazi se i najstariji donjogradski perivoj koji je početkom prošlog stoljeća bio oranica, kasnije pretvorena u stočno sajmište. Godine 1872. ono je preoblikovano u perivoj koji je početkom XX. stoljeća postao najljepšim reprezentativnim prostorom Zagreba i omiljenim gradskim šetalištem.

Park je okružen vrhunskim arhitektonskim dostignućima neorenesanse, neoromanike i klasicizma i uređen u slogu engleskog parka. U njegovom središtu nalazi se glazbeni paviljon iz 1891. godine. Sjeverni dio perivoja ukrašen je meteorološkim stupom izrađenim prema nacrtima arhitekta Hermana Bollèa. Godine 1893. tu je postavljena i fontana od istog autora.

Na broju 19 je palača Arheološkog muzeja sa zbirkama od mlađeg kamenog doba do vremena provale Tatara u ove krajeve najpoznatija u Europi.

Od Zrinjevca do Trga bana Josipa Jelačića vodi kratka Praška ulica.

89. Od kada datira današnji Trg bana Jelačića

Trg bana Josipa Jelačića ima svoju funkciju od XVII. stoljeća kada je nastao, a građevine koje ga danas obrubljuju nastale su u razdoblju dugom stotinu godina. Zato ih odlikuje mješavina stilova - od klasicizma i secesije do modernizma. Najstarija je zgrada na broju 15, iz 1827. godine.

Trg bana Josipa Jelačića u svojoj je povijesti više puta mijenjao ime. Prvo ime duguje izvoru **Manduševac**, jer je godine 1641. odlukom gradske uprave i stvoren kao sajmište uz izvor. Gradec i Kaptol postali su, naime, pretijesni za sve življe i bogatije sajmište, pa je trgovanje preseljeno ispod njihova podnožja. Rastom grada i sajmište Manduševac se oblikovalo, dobivalo na značaju i od gradskoga predgrađa pomicalo se prema svojoj budućnosti - postajalo je središtem grada. Drugo mu je ime nametnula uvozna carina koja se tu ubirala na robu, jer su po toj "**Harmici**", tridesetnici, prozvali i cijeli trg. Harmica je već bila omeđena kućama sa sjeverne i istočne strane. Krajem XVIII. stoljeća na Harmici je izgrađena velika bolnica na koju danas podsjeća kapela Ranjenog Isusa u Ilici 1. Burna sredina XIX. stoljeća opet je trgu izmijenila ime u **Trg bana Jelačića** (1848). Nakon Drugoga svjetskog rata komunističke vlasti

su trgu promijenile ime u **Trg Republike**, te s njega uklonile spomenik bana Josipa Jelačića koji je ponovno svečano vraćen i postavljen 1991. godine. Tako je trgu opet vraćeno i staro ime.

90. O čemu govori legenda o Mandi i Banu?

Ispod fontane Manduševac nalazi se izvor koji je opskrbljivao Zagreb do kraja 19. stoljeća. Sudski spisi o progonima vještica spominju izvor kao njihovo glavno sastajalište. Uz izvor se veže legenda o nastanku imena grada. Naime, jednoga sunčanog dana stari, drevni ban, umoran i žedan, na povratku iz bitke reče lijepoj djevojci Mandi da mu zagrabi vode s izvora. Tako je izvor dobio ime Manduševac, a grad ime Zagreb. U vrijeme dok je voda iz zdenca bila pitka, govorilo se da će se onaj tko se ondje napije vode uvijek vraćati u Zagreb. Danas živi predaja o Manduševcu kao zdencu sreće koji ispunjava želju za novčić.

91. Ispričajte nešto o Parku Maksimir!

Maksimirska ulica vodi do zagrebačkoga najpopularnijeg parka u kojem se nalazi i Zoološki vrt. Maksimir je najveći park u jugoistočnoj Europi, a njegovo je uređenje otpočeo još godine 1789. znameniti zagrebački biskup Maksimilijan Vrhovec. U razdoblju između 1789. i 1794. perivoj je dobio svoje osnovne konture: položena je glavna, 800 m duga aleja te niz šumskih prosjeka. Maksimir kakav danas poznajemo djelo je biskupa Juraja Haulika koji mu je dao oblik romantičnog engleskog pejzažnog perivoja.

Park Maksimir smjestio se u istočnom dijelu grada i uređen je u stilu engleskog perivoja na prostoru iskrčene hrastove šume sredinom 19. stoljeća. U novom perivoju uređene su aleje okružene livadama i proplancima prepunim ukrasnog drveća i grmlja, dok je uokolo ostala prirodna hrastova šuma. Park je obogaćen spomenicima i objektima izgrađenim u različitim stilovima. Do danas su se sačuvali Švicarska kuća, Vidikovac, Vratareva koliba, Paviljon jeke i dr., a sačuvan je i jedan broj parkovnih skulptura. Zakonom o zaštiti prirode dobio je titulu spomenika parkovne arhitekture, a Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara zaštićen je kao kulturno dobro. Unutar parka djeluje i omiljeno odredište najmlađih stanovnika grada, Zoološki vrt grada Zagreba.

92. Nabrojite nekoliko najznačajnijih kulturnih manifestacija!

Zagreb je kulturno središte Hrvatske. U gradu djeluje petnaestak kazališnih scena i desetak glazbenih pozornica. Posebna pozornost posvećuje se obrazovanju mladih umjetnika. Zagreb je jedan od europskih centara modernih i alternativnih pokreta u kulturi. Poznati zagrebački projekti i manifestacije Cest is d'Best (lipanj), Floraart (svibanj), Ljeto na Strossu (svibanj-rujan), Međunarodna smotra folklor (srpanj), Zagrebački vremeplov (travanj-rujan), INmusic festival (lipanj), Advent u Zagrebu (prosinac) i drugi, važan su dio europske kulturne scene. Zagreb je također i središte izdavačke djelatnosti, hrvatskoga filmskog i video stvaralaštva.